

Sygn. akt V CZ 74/13

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący)

SSN Mirosław Bączyk (sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa "R. Polska spółka z o.o. i Wspólnicy spółki komandytowej"
w Ś.

przeciwko Z. S.-M.

z udziałem interwenientów ubocznych A. P. i "K. D. Studio" spółki z o.o. o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 12 grudnia 2013 r.,

zażalenia strony powodowej na wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 19 czerwca 2013 r.,

uchyla zaskarżony wyrok.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy uchylił wyrok Sądu Rejonowego z dnia 11 grudnia 2012 r. i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania. Rozpoznając sprawę o zwrot bezpodstawnie uzyskanej korzyści, powstałej w związku ze szczególnym sposobem rozliczania się stron i kontrahenta powoda (niebiorącego udziału w sprawie), Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, ponadto Sąd ten dokonał niepełnych ustaleń faktycznych, a zgromadzony w taki sposób materiał dowodowy poddał błędnej ocenie z istotnym naruszeniem reguł wynikających z art. 233 § 1 k.p.c.

W zażaleniu powoda zakwestionowano stanowisko Sądu Okręgowego i wykazywano, że nie istniały, przewidziane w art. 386 § 4 k.p.c. podstawy do uchylenia zaskarżonego apelacją wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje;

Zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c., Sąd drugiej instancji może - w wyniku rozpoznania apelacji – uchylić wyrok sądu pierwszej instancji i przekazać sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania tylko w razie nierozpoznania przez sąd istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości. Przewidziany w art. 394¹ § 1¹ k.p.c. nowy środek zaskarżenia w postaci zażalenia ma służyć kontroli tego, czy istotnie wspomniane uchylenie zaskarżonego wyroku po przeprowadzeniu postępowania apelacyjnego jest uzasadnione w świetle art. 386 § 4 k.p.c. przy założeniu, że w przepisach k.p.c. o apelacji przyjęto model tzw. apelacji pełnej.

Z ustaleń dokonanych przez oba Sądy wynika, że powód był zobowiązany do zapłaty na rzecz niewystępującego w sprawie podmiotu (cesjonariusza w umowie cesji, w której jako cedent uczestniczył wykonawca robót budowlanych, tj. K. D. Studio spółka z o.o.). W wyniku procesu, zainicjowanego przez wspomnianego cesjonariusza (A. P.) przeciwko obecnemu powodowi (R. Polska spółka z o.o., producentowi ceramicznych materiałów budowlanych), powód uiścił A. P. kwotę 60.695,98 zł. Wcześniej jednak zwrócił wykonawcy robót za pośrednictwem obecnego pozwanego należność za nabyte wcześniej bloczki

budowlane (niezbędne dla wykonawcy) i obecnie dochodzi od pozwanego pośrednika (Z. S. M.) zwrotu bezpodstawnie uzyskanej korzyści (art. 410 § 2 k.c.).

W rozpoznawanej obecnie sprawie chodziło o ocenę tego, czy żądanie powoda, sformułowane na tak ujętej podstawie faktycznej (fakt podwójnego uiszczenia należności w odniesieniu do tego samego towaru), może być uzasadnione, skoro pozwany zakwestionował powstanie zubożenia po stronie powoda, podnosząc fakt otrzymania z powrotem przez powoda wcześniej wydane przez niego towaru (błoczków ceramicznych). Ponadto powstała kwestia roli pozwanego (inwestora) pośredniczącego w sferze wykonywania zobowiązania wiążącego powoda (zbywcę bloczków) i niewystępującego w sporze wykonawcę robót na rzecz inwestora.

Oceny w tym zakresie mogły być dokonane w ramach postępowania apelacyjnego przed Sądem Okręgowym po odpowiednim uzupełnieniu postępowania dowodowego (art. 382 k.p.c.) i w miarę potrzeby - po sprecyzowaniu roszczenia przez powoda. Oceny takie były zresztą dokonywane przez Sąd Okręgowy, skoro powód opierał swoje żądanie na przepisach o bezpodstawnym wzbogaceniu, a pozwany podnosił zarzuty (dotyczące braku korzyści i inne), które zmierzały do wykluczenia roszczenia na podstawie art. 405 k.c. lub 410 § 2 k.c. (s.10-11 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

Z przedstawionych względów istniały podstawy do uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ k.p.c.).